

- 1°. Is mijn zienswijze, dat deze belasting economisch, noch juridisch mag worden beschouwd als een bedrijfslast voor de vennootschap, juist?
- 2°. Zoo ja, kan dan het feit dat deze bedragen in eenig jaar bij de betaling als bedrijfslast geboekt zijn, tengevolge hebben, dat de fiscus ze niet als bedrijfslast accepteert, maar beschouwt als een uitdeeling aan winstgerechtigden, en wel omdat het bedrag ten behoeve van deze personen onverplicht door de vennootschap is betaald.
- 3°. En hoe moet, indien het antwoord op de onder 1 gestelde vraag bevestigend luidt, het standpunt van den accountant zijn, wien een jaarrekening ter onderteekening wordt voorgelegd, waarin bedoelde belastingen als bedrijfslast b.v. onder de algemeene benaming „onkosten” opgenomen zijn? En hoe moet zijn houding zijn, wanneer de last afzonderlijk op de winstrekening wordt vermeld?

Door den steller der vraag wordt de indruk gewekt, dat de bedoelde wetswijziging ook betrekking zou hebben op uitdeelingen aan aandeelhouders e.a. Dit is echter niet het geval. Volgens de wet op de Dividend- en Tantiëmebelasting wordt dividendbelasting geheven van de uitdeelingen aan aandeelhouders en tantiëmebelasting van de winstaandeelen en salarissen van commissarissen, directeuren etc. Om te voorkomen, dat ook de aandeelhouders in de tantiëmebelasting zouden betalen, doordat deze belasting ten laste van de winstrekening werd gebracht, werd oorspronkelijk in de wet vastgelegd, dat de belasting van de winstaandeelen en salarissen van commissarissen en directeuren van die aandelen en salarissen moest worden afgetrokken. Voor de dividendbelasting werd eene dergelijke bepaling niet gemaakt. Bij de bedoelde wetswijziging kwam het bindende voorschrift omtrent het in mindering brengen van de tantiëmebelasting van het voor tantiëmes beschikbare bedrag te vervallen. De vennootschap betaalt dus nu belasting over de werkelijk uitgekeerde dividenden en tantiëmes.

De vragen kunnen worden beantwoord als volgt:

1°. De dividend- en tantiëmebelasting mag noch economisch, noch juridisch als een bedrijfslast voor de vennootschap worden beschouwd. Bij winstverdeeling wordt aan aandeelhouders en tantiëmisten hun aandeel in de winst toegewezen. Van de dividenden en tantiëmes wordt door den fiscus een gedeelte opgeëischt. Aan aandeelhouders en tantiëmetrekkers moet dus dit gedeelte in rekening worden gebracht. Het feit, dat de vennootschap de belasting betaalt, kan hierin geene verandering brengen.

2°. Het feit, dat de vennootschap de belasting als een bedrijfslast boekt, kan niet tengevolge hebben, dat de belasting zelve in de belasting wordt betrokken. Een vereischte voor eene *belastbare* uitdeeling is toch, dat zij geschiedt aan een deelgerechtigde in de winst, zooals deze in art. 2 der wet wordt aangegeven. Door de onjuiste boeking heeft trouwens geene benadeeling van den fiscus plaats, daar tegenover de in het debet van de winstrekening geboekte belasting staat, dat bij de winstverdeeling geene rekening met de verschuldigde belasting werd gehouden een grooter bedrag werd uitgekeerd en dus ook over een grooter bedrag belasting werd geheven.

3°. Zooals gezegd, moet de dividend- en tantiëmebelasting door de belanghebbenden worden gedragen. Wordt zij door de vennootschap ten behoeve van de belanghebbenden betaald, dan moet door den accountant op de onjuiste boeking in zijn rapport worden gewezen. Onderteekening van de jaarrekening zonder eenig voorbehoud ten opzichte van de gemaakte fout

mag niet plaats hebben. Of de belasting als „onkosten” of afzonderlijk op de winstrekening wordt vermeld, doet hier niets ter zake.
A. N.

BOEKBEORDEELING

Mr. M. W. F. Treub. Regeeringsbemoeiing met het bedrijfsleven in Nederland en Nederlandsch-Indië (*J. J. Romein & Zn.*, Roermond, 1925).

Niet meer dan een causerie, maar een causerie, die de aandacht vraagt en om het onderwerp, dat er in behandeld wordt en om den persoon van den schrijver, die blijkt zich zelf meer gelijk te zijn gebleven dan velen zijner vroegere geestverwanten, die steeds meer naar links afgeden op de hellende baan der politieke democratie. In dit geschrift niet minder dan vóór 30 jaar in zijn inaugureele rede toont hij zich een aanhanger der historische school óók met betrekking tot de relativiteit van economische mogelijk- en noodzakelijkheden, óók om zijn werkelijkheidszin.

Het onderwerp zelf is in deze brochure niet uitgeput, 't is in vele opzichten zelfs nauwelijks aangesneden. Ik kan zelfs niet ontkenen, dat ik juist omtrent het bedrijfsleven in Ned.-Indië, zooals het werd en is, van den door het ambt, dat hij bekleedt, zoo bij uitstek bevoegden schrijver gaarne meer vernomen zou hebben. Misschen echter zal juist omdat niet één oogenblik het gevoel gewekt wordt, dat nu alles gezegd is, wat van het onderwerp te zeggen viel, het voldoen aan den eisch, dien de schrijver zich zelf gesteld had. Hij wenschte immers, dat zijne woorden bij hoorders en lezers de lust zouden opwekken of verhoogen „zelfstandig over deze even belangrijke als veelvuldige materie hunne gedachten te laten gaan.”

Ook daartoe, maar vooral om het groote nationale belang dat bij het onderwerp betrokken is, kome het geschrift in veler handen.

VOLMER

EXAMENS VAN HET NEDERLANDSCH INSTITUUT VAN ACCOUNTANTS.

ACCOUNTANCY - C

Woensdag, 6 Januari 1926

9— 12½ uur

I

Aan een accountant, lid van het N. I. v. A., wordt opgedragen de controle van de administratie eener Maatschappij, welke zich belast met het uitvoeren van werken in gewapend beton. Het College van Commissarissen stelt daarbij als eisch, dat bij accoördbevinding de jaarrekening door den accountant zonder voorbehoud wordt mede-onderteekend.

De uitvoering der werken geschiedt tegen vooraf aangenomen prijzen, welke vastgesteld worden op grond van gedetailleerde begrootings- en teekeningen, waarvan de samenstelling plaats vindt door de Directie en het technische bureau der Maatschappij.

De administratie is doeltreffend ingericht; zij voldoet aan alle eischen van overzicht en controle. De hoofdadministratie enerzijds en anderzijds de kostprijs-administratie der werken, de magazijnboekhouding enz. sluiten op elkander aan. Voor elke groep van kosten bestaan afzonderlijke rekeningen voor de betaalde en de in de kostprijs-administratie der werken verrekende kosten.

De détail-administratie der werken (sub-grootboek, aansluitende op de rekening „Werken in Uitvoering” in het grootboek) bevat een rekening voor elk aangenomen werk, welke rekeningen belast worden voor de volgende groepen van kosten.

a. Loonen.

Bazen, belast met de leiding bij de uitvoering (vast weekloon).

IJzervlechters	}	belast met de uitvoering en werkende in uurloon (collectieve contracten) of in aangenomen werk (groepen-accoord).
Cementwerkers		
Timmerlieden		
enz.		

b. Grondstoffen.

IJzer (verrekening in K.G.)

Zand „ „ M³.

Grint „ „ M³.

Cement „ „ K.G.

Diverse materialen (van ondergeschikte beteekenis).

Het ijzer (staaf-ijzer van verschillende dikte) wordt gevlochten in de voor den bouw gewenschte vormen en afmetingen, waarna om de ijzervormen heen houten bekistingen worden aangebracht, welke worden voorgestort met beton (mengsel van zand, grint en cement). Na verharding van het beton worden de houten bekistingen verwijderd; het daarvoor gebruikte hout wordt van de werken afgevoerd en weder in mazazijn genomen of naar andere werken getransporteerd.

c. Vervoerkosten der grondstoffen, voorzoover deze niet rechtstreeks door leveranciers op de werken worden geleverd, doch uit het magazijn der Maatschappij worden aangevoerd met eigen vaar- en voertuigen.

d. Kosten van werken, door derden in onder-aanneming uitgevoerd.

e. Diverse andere directe kosten, welke hier gemakshalve tezamen genoemd worden en bij de uitwerking buiten beschouwing mogen worden gelaten.

f. Indirecte kosten (als e).

Gevraagd wordt een beschrijving van het werkplan, hetwelk naar Uw meening door den accountant behoort te worden gevolgd. Daarbij wordt alléén voor de hierboven sub a en b genoemde kostengroepen verlangd een in details afdalende omschrijving der techniek van de contrôle, doch overigens een uiteenzetting, waaruit blijkt, welke beginselen in dit geval naar Uwe meening voor de contrôle behooren te gelden, met beknopte aanduiding van de wijze van uitvoering der contrôle en waar noodig met vermelding van de motieven, waarop Uw opvatting omtrent den omvang der contrôle steunt. Verlangd wordt voorts, dat de kandidaten beschrijven, op welke wijze naar hun meening bij de contrôle een doelmatig gebruik kan worden gemaakt van de begrotingen.

De Maatschappij heeft een aantal werklieden in haren dienst, hetwelk schommelt tusschen 300 en 500.

Woensdag, 6 Januari 1926

2—4½ uur

II

De Rechtbank heeft in de hieronder nader omschreven onteigenings-procedure een accountant aangewezen als deskundige voor het taxeeren van de vergoeding wegens bedrijfsschade.

Een Vennootschap onder firma met twee vennoten drijft

in een zoogenaamd forensendorp nabij een groote stad twee zaken; zaak I ligt in de onmiddellijke nabijheid van het station, zaak II op circa 2 K.M. afstand daarvan. Het bedrijf bestaat in beide zaken uit een rijwielhandel met reparatiewerkplaats en rijwielstalling. In zaak I is de rijwielstalling het belangrijkste gedeelte van het bedrijf; echter worden daar ook kleine reparaties verricht. In zaak II zijn de reparaties hoofdzaak. De beide perceelen, waarin het bedrijf wordt uitgeoefend, zijn eigendom der Vennootschap. In de onmiddellijke omgeving van het station is geen gelegenheid, om zaak I te verplaatsen; er zijn daar reeds eenige concurrenten gevestigd.

Het perceel, waarin zaak I wordt gedreven, moet onteigend worden. De door de Rechtbank benoemde deskundigen hebben de waarde van het onroerende goed geschat op f 15.000.—. De Rechtbank heeft beslist, dat de Vennootschap bovendien aanspraak heeft op vergoeding wegens bedrijfsschade.

Bij een onderzoek in de vrij primitieve administratie heeft de accountant de op de bijlage voorkomende gegevens verzameld; zij betreffen de laatste vier boekjaren voor beide zaken tezamen. Beide zaken bestaan reeds langer, maar omtrent vroegere jaren zijn geen gegevens beschikbaar.

Bereken het belang, dat gij als bedrijfsschade wenscht te zien toegekend en geef de gronden aan, waarop Uw berekening berust. Voorzoover de daartoe noodige factoren niet gegeven zijn of niet rechtstreeks uit de bijlage zijn af te leiden, kunt gij ze naar eigen inzicht bepalen.

Donderdag, 7 Januari 1926

9—12 uur

III.

Een accountant ontvangt van de Commissarissen eener bankinstelling van middelmatigen omvang in de provincie den volgenden brief.

Aan den Heer N. N.

Lid van het Nederlandsch Instituut van Accountants
te .....

Mijnheer,

Wij hebben de eer U mede te deelen, dat ons college voornemens is, U de contrôle op te dragen van de administratie onzer instelling. Het is onze bedoeling, dat alleen de Balans door den accountant zal worden ondertekend en dat bovendien in het gedrukte jaarverslag een kort rapport van den accountant zal worden opgenomen.

Intusschen zouden wij, alvorens tot Uw benoeming over te gaan, gaarne schriftelijk worden ingelicht omtrent de volgende punten.

Een belangrijke post op onze balans is die, genaamd „Debiteuren in Rekening-Courant”. Het komt ons voor, dat een afdoende contrôle van dezen post door den accountant in dien zin, dat hij zelfstandig kan beoordeelen, of het daarvoor op de balans vermelde bedrag al dan niet de juiste waarde weergeeft, niet uitvoerbaar is. Wij zouden gaarne vernemen, indien gij in dezen met ons van meening verschilt, hoe gij U voorstelt, dezen post te contrôleren.

Mocht gij met ons van oordeel zijn, dat contrôle onmogelijk is of dat het om andere redenen voorkeur verdient, dezen post niet in Uw contrôle te betrekken, dan zouden wij gaarne vernemen, in welke bewoordingen bij het bestaan dezer leemte in het voor publicatie bestemde rapport zoudt vermelden en

	1e Jaar	2e Jaar	3e Jaar	4e Jaar
Verkoop van nieuwe rijwielen	25 st. f 2.500.—	28 st. f 3.000.—	34 st. f 3.500.—	42 st. f 4.100.—
„ „ „ gebruikte „	8 „ „ 360.—	10 „ „ 500.—	14 „ „ 600.—	15 „ „ 800.—
Opbrengst van reparaties, inbegrepen bijgeleverde onderdeelen en op- brengst verkoop van onderdeelen ...	„ 25.000.—	„ 26.000.—	„ 28.000.—	„ 29.000.—
Abonnementen voor stalling, I	„ 8.000.—	„ 8.400.—	„ 8.900.—	„ 9.300.—
„ „ „ „ II	„ 300.—	„ 320.—	„ 360.—	„ 400.—
Dagstalling, „ „ I	„ 2.100.—	„ 2.300.—	„ 2.700.—	„ 3.200.—
„ „ „ „ II	„ 50.—	„ 60.—	„ 70.—	„ 80.—
Rijwielverhuring, I	„ 300.—	„ 310.—	„ 340.—	„ 400.—
„ „ „ „ II	„ 30.—	„ 40.—	„ 40.—	„ 50.—
	<u>f 38.640.—</u>	<u>f 40.930.—</u>	<u>f 44.510.—</u>	<u>f 47.330.—</u>
Inkoop der verkochte nieuwe rijwielen	25 st. f 1.640.—	28 st. f 1.800.—	34 st. f 2.300.—	42 st. f 2.700.—
Idem der gebruikte rijwielen	8 „ „ 200.—	10 „ „ 300.—	14 „ „ 400.—	15 „ „ 600.—
Inkoop van onderdeelen en materiaal (de voorraad blijft steeds nagenoeg even groot)	„ 11.000.—	„ 10.200.—	„ 10.400.—	„ 10.500.—
Loon van een monteur, I	„ 1.200.—	„ 1.300.—	„ 1.300.—	„ 1.350.—
Loon van 3 monteurs, II	„ 4.500.—	„ 4.550.—	„ 4.600.—	„ 4.600.—
Loon hulp-monteur, II	„ 800.—	„ 800.—	„ 900.—	„ 900.—
Loon van 3 jongens, I	„ 1.000.—	„ 1.100.—	„ 1.100.—	„ 1.200.—
Loon van 2 jongens, II	„ 600.—	„ 650.—	„ 650.—	„ 800.—
Enailleeren, lakken, nikkelen	„ 1.500.—	„ 1.600.—	„ 1.700.—	„ 1.800.—
Aanvulling en onderhoud gereedschap- pen	„ 600.—	„ 650.—	„ 700.—	„ 800.—
Gas en electriciteit, I	„ 30.—	„ 30.—	„ 30.—	„ 30.—
„ „ „ „ II	„ 70.—	„ 70.—	„ 70.—	„ 80.—
Brandstoffen, I	„ 60.—	„ 60.—	„ 70.—	„ 70.—
„ „ „ „ II	„ 90.—	„ 100.—	„ 110.—	„ 110.—
Drukwerk	„ 150.—	„ 130.—	„ 140.—	„ 170.—
Diverse Onkosten	„ 500.—	„ 600.—	„ 600.—	„ 600.—
Intrest Hypotheek over f 10.000.—, I	„ 600.—	„ 600.—	„ 600.—	„ 600.—
„ „ „ „ 8.000.—, II	„ 480.—	„ 480.—	„ 480.—	„ 480.—
	<u>f 25.020.—</u>	<u>f 25.020.—</u>	<u>f 26.150.—</u>	<u>f 27.390.—</u>

in welken vorm gij het alsdan noodige voorbehoud bij de onderteekening van de Balans zoudt maken.

Indien gij van meening mocht zijn, dat de bedoelde post wél door den accountant is te contróleeren, zouden wij het toch op prijs stellen, laatstgenoemde vragen door U te zien beantwoord, opdat wij zullen kunnen beoordeelen, in welke mate een dusdanige zinsnede in het rapport en een aldus geformuleerd voorbehoud schadelijk zouden kunnen zijn voor onze Vennootschap. Wij kunnen dan onzerzijds uitmaken, of wij deze beperking, die ongetwijfeld een aanmerkelijke besparing van arbeid en dus van kosten medebrenget, in de opdracht zullen opnemen.

In het Reglement van Arbeid Uwer Vereeniging komen bepalingen voor, die betrekking hebben op een onderzoek der Balans, zonder dat de daarbij behoorende Verlies- en Winstrekening wordt onderzocht. Dat bij een zoodanige beperkte contróle de handteekening van den accountant slechts onder de Balans en niet onder de Verlies- en Winstrekening wordt geplaatst, is ons duidelijk. Echter wordt in dit Reglement daaraan het voorschrift verbonden, om bij de handteekening de clausule te plaatsen „Bovenstaande balans gecontroleerd en accoord bevonden, zonder onderzoek naar de juistheid van het daarin opgenomen (resp. verwerkte) winstsaldo of verliessaldo”. Dit komt ons overbodig en zelfs onjuist voor.

Overbodig, omdat de beperking reeds duidelijk blijkt uit de gedrukte stukken, waarin alleen de Balans door den accountant onderteekend is; onjuist omdat, indien alle overige posten eener balans gecontroleerd en juist bevonden zijn, de sluitpost ook niet anders dan juist kan wezen.

Gaarne zullen wij van U vernemen, of gij onze meening deelt.

Ten zeerste zouden wij het bovendien op prijs stellen, indien gij ons in het kort wilt inlichten omtrent het oordeel van een contróle der beide jaarstukken (Balans en Winstrekening) boven de enkele Balanscontróle en omtrent den omvang der uitbreiding, welke aan Uwe werkzaamheden zou moeten worden gegeven, indien ook de winstrekening door U zou worden gecontroleerd.

Uw antwoord zien wij met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

Namens het College van Commissarissen
der N.V. .... Bank
President-Commissaris

Geef Uw antwoord in briefvorm.

Indien gij de détails der contróle van den post „Debiteuren

in R.-C." niet in den brief wenscht mede te deelen, kunt gij daarvan een afzonderlijke uitwerking geven.

Donderdag, 7 Januari 1926

1½—4½ uur

IV

Van de firma A. & Co. te Amsterdam, commissionairs in effecten, zijn de leden: A, B en C. Iedere firmant neemt met f 50.000.— in het kapitaal der Vennootschap deel.

Oprichter der zaak was de vader van A; deze is thans nog slechts in zoover bij de zaak betrokken, dat hij een deposito heeft gestort van f 200.000.— in geld, en effecten ter beschikking heeft gesteld ter waarde van ca. f 100.000.—.

In de akte van vennootschap komt o.a. het volgende voor:

De firma doet geen effectenzaken voor eigen rekening.

Firmant B. ontvangt een uitkeering van f 3000.— per jaar en firmant C f 6000.— per jaar; beide uitkeeringen komen ten laste van de Onkostenrekening.

Ten laste van de Interestrekening wordt geboekt een rente à 5 % per jaar over de kapitalen der firmanten, te voldoen op 30 Juni en op 31 December.

De vader van A. ontvangt op zijn deposito in geld een rente van 6 % 's jaars en wegens de gedeponeerde effecten 2 % per jaar over f 100.000.—. Voorts geniet hij een jaarlijkse uitkeering ten laste van de onkostenrekening van f 10.000.—. Een en ander wordt halfjaarlijkse verrekend.

De winst, welke na de uitkeeringen en rentevergoedingen blijkens de verlies- en winstrekening is gemaakt, wordt als volgt verdeeld:

A	40 %
B. en C. ieder ...	30 %

Bij overlijden van een der vennoten hebben de erfgenamen recht op het winstaandeel tot den dag van overlijden. Dit winstaandeel, benevens het verdere tegoed van den overleden vennoot, zal worden vastgesteld door een accountant, lid van het N.I.v.A. Hij wordt aangewezen door de overblijvende vennoten en brengt verslag uit aan de erfgenamen. Deze laatsten hebben geen recht van inzage der boeken.

De firma doet omvangrijke zaken, zoodat het aantal posten per dag belangrijk is.

De rekeningen van cliënten worden per kwartaal afgesloten, bij welke gelegenheid de saldobiljetten worden verzonden.

De opgaven aan cliënten van hun fondsenposities worden per 30 Juni en per 31 December verzonden.

De vennoot „C” is op 10 April 1925 overleden. Op 24 April daaropvolgend ontvangt gij een uitnoodiging, om U te belasten met de bepaling van het winstaandeel en het verdere tegoed, toekomende aan de erfgenamen.

Nadat gij de administratie ten kantore der firma A. & Co. hebt ingezien en met de bedrijfsleiders overleg hebt gepleegd, is het U duidelijk, dat gij per 10 April 1925 noch de rekening-courant-afschriften, noch de opgaaf der fondsenposities aan de cliënten kunt doen verzenden, en dat voorts evenmin de berekening der rente en der rekening-courant-provisie per dien datum kan plaats vinden. Tenslotte blijkt U, dat de controle op de fondsenpositie, die het laatst per 30 December 1924 heeft plaats gehad, niet eerder dan per 30 Juni 1925 opnieuw aan de hand van de door cliënten geteekende fondsen-formulieren kan plaats hebben.

Men vraagt U te overwegen, of gij voor dit speciale doel langs een meer eenvoudigen weg dan door nauwkeurige balans-opmaking per 10 April voldoende nauwkeurig de winst tot dezen datum kunt bepalen en of de volledige controle der fondsenpositie achterwege zou kunnen blijven, indien de overblijvende vennoten schriftelijk verklaren, daarmede accoord te gaan.

Gevraagd worden:

a. Een beschrijving van de eenvoudige wijze van benadering der winst van 1 Januari tot 10 April, alsmede een uitzetting van de gronden, waarop de accountant zou kunnen besluiten, om de volledige controle der fondsenpositie met saldobiljetten voor dit speciale geval achterwege te laten.

b. Een beknopte beschrijving in hoofdlijnen van de controle, welke U in de administratie na 1 Januari noodig acht.

c. Een schema van de berekening van het winstaandeel en het saldo „tegoed” der erfgenamen.

EENIGE GEGEVENS.

De balans per 31 December 1924 is in Februari 1925 vastgesteld en door alle vennoten goedgekeurd; op deze balans blijkt echter geen rekening te zijn gehouden met eenige hieronder nader aangeduide nog ongeboekte verschuldigde, resp. te ontvangen posten, welke betrekking hebben op het jaar 1924.

Op deze balans komen o.a. voor:

Aandeelen in bevriende Vennootschappen, balanswaarde f 15.000.—; deze fondsen zijn incourant. Over 1924 is f 600.— dividend ontvangen op 15 April 1925. Deze aandelen zijn eenige jaren geleden gekocht, om een cliënt ter wille te zijn. De vennoten A en B zijn van meening, dat de aandelen op 31 December 1924 te hoog zijn gewaardeerd; deze waarde zou ten hoogste f 11.000.— bedragen, ook op 10 April 1925.

Evenzoo is naar hun meening het meubilair te hoog opgenomen; de waarde daarvan bedraagt niet f 5000.—, zoodat de balans aangeeft, doch f 2000.—.

Op de Onkostenrekening van 1925 komen o.a. de volgende posten voor:

2 Jan.	Beurskaarten 1925	f 900.—
6 „	Nishuur 1925	„ 1000.—
10 „	Telefoon Beurs 1925	„ 300.—
31 „	Uitkeering firmanten B. en C. ...	„ 750.—
2 Febr.	Huur Kantoor 1/2—30/4 '25 ...	„ 1500.—
28 „	Uitkeering firmanten B. en C. ..	„ 750.—
15 Maart	Personeele Belasting 1925	„ 600.—
20 „	Declaratie Advocaat over 1924 ..	„ 2000.—
31 „	Uitkeering firmanten B. en C. ..	„ 750.—

ONTVANGEN BOEKWERKEN

Praktische Handelsrekenen door W. de Groot en J. Peter f 4.25
Boekhoudopgaven voor Schoolgebruik door W. de Groot, L. J. J. Schoffaerts en G. Chr. Kraa, derde deel f 2.50.

Beide uitgaven van C. A. J. Diershorck, Bussum.

Wet op de Inkomstenbelasting enz. door J. de Willigen, tweede stuk, 3e druk, uitgave van *A. Kluwer*, Deventer, Serie Vakstudie X.